

INFORMACJA BIEŻĄCA

NR 3 (41)

30. 09. 2006 r.

SPIS TREŚCI

I. Z ZAGRANICY

1.	Konferencje, seminaria i spotkania	3
2.	Realizacja programów i projektów	3
3.	Bezpośrednia współpraca archiwalna	4
4.	Nabytki	5

II. Z KRAJU

1.	„Propaganda w PRL-u”	6
2.	Z prac Centralnej Komisji Metodycznej	6
3.	26 lat „Solidarności”	7
4.	Dary dla Archiwum Państwowego m.st. Warszawy	8
5.	IV Kielecki Festiwal Nauki	9
6.	Dyplom Ministra Spraw Zagranicznych dla Polsko-Brytyjskiej Komisji Historycznej	9

III. Z ŻYCIA ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

1.	Konferencje, sesje, zebrania naukowe.....	10
2.	Szkolenia, komisje metodyczne.....	12
3.	Współpraca z lokalnymi władzami i instytucjami naukowo-kulturalnymi.....	15
	

4. Nabytki i darowizny.....	22
...	
5. Popularyzacja zasobu.....	25
6. Nowości wydawnicze.....	28
7. Wizyty.....	29

IV. NOWOŚCI PRAWNE

1. Nowości prawne.....	30
------------------------	----

V. SPRAWY KADROWE

1. Zmiana na stanowisku Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.....	30
--	----

I. Z ZAGRANICY

1. KONFERENCJE, SEMINARIA I SPOTKANIA

- 12–14 IX 2006 r. — w Kassel odbyło się spotkanie podkomisji Międzynarodowej Komisji ds. Międzynarodowej Służby Poszukiwań, poświęcone m.in. zasadom udostępniania oraz digitalizacji zasobu MSP. Polskie archiwa państwowe reprezentowała dr Anna Laszuk, kierownik Centralnego Ośrodka Informacji Archiwalnej.
- 14–17 IX 2006 r. — dr Andrzej Biernat, Dyrektor Generalny NDAP, przebywał w Budapeszcie, gdzie uczestniczył w obradach XXVIII Sesji Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie, przedstawiając referat w części dotyczącej problematyki i technik dokumentowania oraz zabezpieczania zbiorów w archiwach, bibliotekach i muzeach.
- W dniu 29 IX 2006 r. delegacja archiwistów polskich: Ewa Podgórska, dyrektor Archiwum Dokumentacji Mechanicznej, Marek Kietliński, dyrektor Archiwum Państwowego w Białymstoku, Katarzyna Kiliszek z Wydziału Współpracy z Zagranicą NDAP oraz Włodzimierz Janowski z Archiwum Akt Nowych wzięła udział w konferencji „Druskienniki w dokumentach archiwów Litwy, Polski i Białorusi”. Towarzyszyła ona wystawie poświęconej historii Druskiennik. Wśród obiektów prezentowanych na wystawie znalazły się kopie dokumentów z zasobów ADM, AAN i AP w Białymstoku.
- W związku z reformą Międzynarodowej Rady Archiwów w roku 2006 kończy swą działalność Komitet ds. Zabezpieczania Archiwaliów w Klimacie Umiarkowanym. W nowej strukturze zagadnieniami tymi zajmować się będzie m.in. grupa robocza, działająca w ramach priorytetu nr 3 „Preservation and Protection”. Na czele tej grupy stoi Ted Steemers, natomiast Anna Michaś, AP w Krakowie, która do końca 2006 r. pełni funkcję sekretarza Komitetu, objęła stanowisko sekretarza nowo utworzonego zespołu.

Wydział Współpracy z Zagranicą NDAP, E. Podgórska (ADM)

2. REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW

- 15 VII–16 VIII 2006 r. — Mariola Szaleniec, AP w Krakowie i Lidia Potykanowicz–Suda, AP w Gdańsku, przebywały w Rzymie, gdzie na prośbę Papieskiego Instytutu Studiów Kościelnych porządkowały zbiory tej instytucji. W trakcie pobytu archiwistki uporządkowały i zinwentaryzowały akta Ambasady RP przy Stolicy Apostolskiej, a wcześniej Poselstwa, z lat 1920–1975.
- VIII 2006 r. — dr Krzysztof Kopiński, pracownik AP w Toruniu, przebywał na miesięcznym stypendium badawczym w Max–Planck–Institut für Geschichte w Getyndze, realizując projekt badawczy Die Gerichtsbücher in Preussen und editorische Methoden (Księgi sądowe w Prusach i metody ich edycji).
- 20 IX–20 XII 2006 r. — Piotr Niedziela, ADM, przebywał w Londynie, gdzie w Bibliotece

Polskiej przy Polskim Ośrodku Społeczno–Kulturalnym porządkował i opracowywał zbiory fotograficzne.

- 27 IX 2006 r. — Paweł Pietrzyk, AP w Łodzi, rozpoczął prace archiwalne, polegające na porządkowaniu zbiorów Centralnego Archiwum Polonii w Orchard Lake (USA).
- 29 IX 2006–14 III 2007 r. — Krzysztof Porolniczak, AP w Gdańsku, przebywa w Nowym Jorku, gdzie w Polskim Instytucie Naukowym (PIN) prowadzi badania nt. działalności niepodległościowej PIN w Ameryce podczas zimnej wojny i kontynuuje prace prowadzone przez polskich archiwistów w latach ubiegłych.
- 18–23 X 2006 r. — Paweł Weszpiński, pracownik Oddziału dokumentacji kartograficznej i projektowo–technicznej AP m.st. Warszawy, przeprowadził kwerendę archiwalną w zbiorach kartograficznych Biblioteki Narodowej w Petersburgu, w związku z przygotowaniem przez AP m.st. Warszawy we współpracy z Muzeum Historycznym m.st. Warszawy, Biurem Kultury Urzędu m.st. Warszawy oraz Warszawskim Przedsiębiorstwem Geodezyjnym SA wystawy kartograficznej „Warszawa. Obrazy z dziejów”. Efektem kwerendy było wytypowanie 40 planów oraz opisanie większości z nich. Ponadto 14 planów wybrano do ewentualnego zreprodukowania do celów realizacji wystawy.

3. BEZPOŚREDNIA WSPÓŁPRACA ARCHIWALNA

- 11–22 IX 2006 r. — Sławomir Filipowicz, AP w Suwałkach, oraz Rafał Jankowski, AGAD, w ramach bezdewizowej wymiany archiwistów prowadzili badania w archiwach wileńskich. Prace S. Filipowicza w Litewskim Państwowym Archiwum Historycznym i Litewskim Centralnym Państwowym Archiwum obejmowały uzupełnienie, weryfikację i korektę wcześniej wykonanych kwerend w związku z przygotowywaną publikacją pt. „Przewodnik po źródłach archiwalnych dotyczących Suwalszczyzny w zasobie archiwów litewskich i białoruskich”. Badania R. Jankowskiego w Litewskim Państwowym Archiwum Historycznym skupiły się na rozpoznaniu fragmentów Archiwum Radziwiłłów oraz Archiwum Tyszkiewiczów, którego fragment stanowi Archiwum Radziwiłłów z Birż.
- 30 IX 2006 r. — dyrektor Landesarchiv w Greifswaldzie dr Martin Schoebel otworzył w siedzibie Berufsbildungswerk w Greifswaldzie zorganizowaną przy współpracy AP w Szczecinie wystawę pt. „Pomorskie dziedzictwo kulturowe”, prezentującą fotogramy dokumentów z zasobu obu archiwów, odnoszące się do aktywności naukowej i kulturalnej Pomorza przed i po 1945 r. Dokumenty z zasobu szczecińskiego przedstawił mgr Witold Mijał.

Wydział Współpracy z Zagranicą NDAP,
M. Frankel (AP w Szczecinie)

4. NABYTKI

- 9 IX 2006 r — do AP we Wrocławiu powróciło 11 średniowiecznych dokumentów, przemieszczonych z Wrocławia w czasie II wojny światowej. Dokumenty te zostały zwrócone przez Philipa Gavina za pośrednictwem Archiwum Archidiecezjalnego w Milwaukee (USA). W uroczystości przekazania ich do wrocławskiego archiwum wziął udział Kazimierz Michał Ujazdowski, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP. Obecnie dokumenty prezentowane są w katalogu Skarby Dziedzictwa Narodowego (w portalu www.polska.pl).
- 28 IX 2006 r. — zasób AAN wzbogacił się o materiały związane z Janem Kwapińskim. Spuściznę, zawierającą dokumenty, korespondencję, publikacje i ikonografię oraz nagrania dźwiękowe z okresu działalności polityczno-społecznej premiera Kwapińskiego, przekazała jego wnuczka, p. Barbara Woroncow. W uroczystości, która miała miejsce w Londynie, z ramienia Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych uczestniczyli: Daria Nałęcz oraz Władysław Stępiak.
- III kwartał 2006 r. — prowadzono działania mające na celu uzyskanie kopii (mikrofilm) Księgi Celnej Królestwa Polskiego z 1535 r., przechowywane aktualnie w archiwum Columbia University. Księga ta pod względem kancelaryjnym należy do zespołu archiwalnego o nazwie Archiwum Skarbu Koronnego, który jest przechowywany w zasobie AGAD (pojedyncze zachowane księgi).

Wydział Współpracy z Zagranicą NDAP

II. Z KRAJU

1. „PROPAGANDA W PRL-U”

W ramach edukacji historycznej dla młodzieży szkolnej Archiwum Państwowe w Kaliszu przygotowało pierwszą wystawę z cyklu „Dzieje najnowsze”. Wystawę zorganizowano wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu zgłaszanemu przez nauczycieli historii ze szkół średnich. Ekspozycja obejmowała liczne dokumenty, plakaty, fotografie, ulotki oraz odznaczenia nawiązujące do codziennego życia w okresie PRL-u oraz ilustrujące mechanizm funkcjonowania ówczesnej propagandy. Klimat tamtych lat odtwarzał m.in. nakryty zielonym suknom stół prezydialny, na którym znalazły się historyczne już objekty, takie jak: nieco siermiężnie dziś wyglądający syfon z wodą sodową, wazon (tzw. siwak) z czerwonymi goździkami, teczka z dokumentacją (kopie protokołów POP PZPR). Zwiedzający mogli obejrzeć również ówczesne kroniki autorstwa Wojciecha Krenza oraz posłuchać pieśni masowych z lat 1950–1989, udostępnionych przez Archiwum Dokumentacji Mechanicznej w Warszawie.

Prezentowane objekty pochodziły z zespołów przechowywanych w zasobie Archiwum Państwowego w Kaliszu (Komitet Wojewódzki PZPR [1953] 1975–1990, spuścizna Tadeusza Martyna, Akta miasta Kalisza 1784–1950 [1998], Starostwo Powiatowe w Krotoszynie 1945–1950, Urząd Gminy w Liskowie 1973–1976, Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Dobrzeczu 1954–1972, Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej w Kaliszu 1975–1989, Zbiór afiszy i plakatów 1936–1994) oraz w bibliotece archiwum (wydawnictwa, prasa).

W uroczystości otwarcia wystawy 1 maja 2006 r. udział wzięli przedstawiciele Krajowej Komisji NSZZ „Solidarność”, delegacje z Kalisza, Gdyni i Ostrowa Wielkopolskiego, przedstawiciele Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Polskiego Towarzystwa Historycznego, Opatowskiego Towarzystwa Genealogicznego, Książnicy Pedagogicznej, dziennikarze PAP-u i kaliskich mediów, m.in. regionalnej telewizji. Do zwiedzania wystawy zaproszono nauczycieli ze wszystkich szkół oraz uczniów gimnazjów i liceów z miasta i powiatu kaliskiego.

Już pierwszego dnia ekspozycja wzbudziła duże zainteresowanie, o czym świadczyły reakcje uczniów i nauczycieli na wspomnienie rzeczywistości z lat 1945–1989. Przez cały okres trwania wystawy zwiedziło ją około 400 osób.

M. Lisiecka (AP w Kaliszu)

2. Z PRAC CENTRALNEJ KOMISJI METODYCZNEJ

W III kwartale 2006 r. odbyły się dwa posiedzenia Centralnej Komisji Metodycznej. Pierwsze z nich (11 lipca) poświęcone było ustaleniu organizacji pracy komisji w nowej kadencji oraz zagadnieniom metodyki archiwalnej. Za szczególnie pilne uznano sprawy dotyczące archiwum elektronicznego i dokumentu elektronicznego oraz sprawy zakończenia prac nad wskazówkami metodycznymi do opracowania akt wytworzonych w okresie funkcjonowania kancelarii austriackiej. Ponadto zwrócono uwagę na konieczność ujednolicenia przepisów metodycznych w kontekście terminologii archiwalnej oraz ich

zgodności z normami i standardami międzynarodowymi.

Na drugim posiedzeniu (29 września) przyjęto regulamin prac CKM i plan pracy komisji na okres kadencji. Ustalono, że będą one dotyczyły zaopiniowania ostatecznych wersji projektów wskazówek metodycznych przygotowanych przez Komisję poprzedniej kadencji oraz rozpoczęcia prac nad projektami kolejnych wskazówek metodycznych oraz opiniowaniem wskazówek opracowanych przez zespoły naukowe. W tym kontekście Komisja przeanalizowała głosy w dyskusji, prowadzonej na Internetowym Forum Archiwalnym (IFAR), w sprawach projektów wskazówek metodycznych dotyczących zasad opracowania materiałów sfragistycznych oraz zasad gromadzenia i opracowania materiałów ulotnych w archiwach państwowych. Podczas posiedzenia pod dyskusję poddano także założenia projektu wskazówek w sprawie postępowania z kopiami materiałów archiwalnych autorstwa Eugenii Szymczuk (AAN) i dr. Marka Romaniuka (AP w Bydgoszczy). Komisja została ponadto zapoznana z informacją o przebiegu prac nad rozporządzeniami MSWiA w sprawach dokumentu elektronicznego.

Wśród zadań zaplanowanych do zrealizowania w obecnej kadencji CKM znalazł się m.in. przegląd przepisów metodycznych wydanych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych pod kątem ich aktualizacji, a także prace związane z wypracowaniem zasad funkcjonowania archiwum dokumentacji elektronicznej. Informacje o bieżącej działalności Centralnej Komisji Metodycznej są dostępne pod adresem: <http://www.archiwa.gov.pl/?CIDA=137>

A. Klubiński (ZNA NDAP)

3. 26 LAT „SOLIDARNOŚCI”

10 IX 2006 r. odbyły się w Sandomierzu uroczystości związane z 26. rocznicą powstania „Solidarności”. Patronat honorowy nad uroczystościami objęli Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierz Ujazdowski, ks. bp prof. dr hab. Andrzej Dzięga, Biskup Sandomierski, oraz minister Przemysław Gosiewski. Organizatorem było sandomierskie Stowarzyszenie „Pamięć i Solidarność”. Członkiem komitetu organizacyjnego był m.in. Piotr Pawłowski, kierownik sandomierskiego oddziału AP w Kielcach. Uroczystości rozpoczęła Msza św. za Ojczyznę w sandomierskiej bazylice katedralnej, którą odprawił ks. bp dr Edward Frankowski, legendarny kapelan Solidarności. Następnie zebrani udali się na Zamek Królewski, gdzie w Sali Rycerskiej odbyła się konferencja naukowa. Wśród prelegentów znalazł się m.in. Piotr Pawłowski, który wygłosił referat pt. „Źródła do dziejów «Solidarności» w zasobie Oddziału w Sandomierzu — stan obecny i postulaty na przyszłość”. Uczestnicy konferencji zgodzili się z postulatem referenta, aby korzystając z zasobów sandomierskiego oddziału gromadzić dokumenty obrazujące dzieje „Solidarności” na ziemi sandomierskiej.

Po konferencji nastąpiło otwarcie wystawy pt. „Powiew wolności”, przygotowanej przez Muzeum Okręgowe w Sandomierzu we współpracy ze Stowarzyszeniem „Pamięć i

Solidarność” oraz Oddziałem w Sandomierzu Archiwum Państwowego w Kielcach. Ekspozycja nawiązuje do dziejów „Solidarności” Regionu „Ziemia Sandomierska” w latach 1980–1991.

P. Pawłowski (AP w Sandomierzu)

4. DARY DLA ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO M.ST. WARSZAWY

We wrześniu 2006 r. zasób Oddziału dokumentacji kartograficznej i projektowo–technicznej AP m.st. Warszawy wzbogacił się o cenne zbiory ikonograficzne w postaci blisko 3 tys. dobrze zachowanych szklanych negatywów, wykonanych przez Fabrykę Aparatów Elektrycznych (FAE) inż. Kazimierza Szpotańskiego (1887–1966).

Powstały w latach 1928–1942 zbiór dokumentuje rozwój fabryki inż. Szpotańskiego. Fabryka powstała w listopadzie 1918 r. w Warszawie, w latach międzywojennych rozszerzyła swą działalność i stała się największym w Polsce producentem aparatury elektrycznej. Zachowane negatywy przedstawiają przede wszystkim pracowników fabryki, jej zabudowania, hale produkcyjne oraz produkty. Po II wojnie światowej fabrykę znacjonalizowano i zmieniono nazwę na Zakłady Wytwórcze Aparatury Wysokiego Napięcia (ZWAR). W 1998 r. ZWAR przejął międzynarodowy koncern ABB Asea Brown Boveri Ltd., działający w Polsce jako ABB Sp. z o.o., który kontynuuje pracę FAE i ZWAR w kilku zakładach.

W dniu 13 września br. podczas trwających w Bielsku–Białej trzydniowych 19. Międzynarodowych Energetycznych Targów Bielskich ENERGETAB 2006 miało miejsce uroczyste przekazanie tego daru przez Mirosława Gryszkę, Prezesa ABB Sp. z o.o. w Polsce, na ręce Ryszarda Wojtkowskiego, dyrektora Archiwum Państwowego m.st. Warszawy. W uroczystości uczestniczył inż. Jacek Szpotański, syn Kazimierza Szpotańskiego.

Zdaniem ofiarodawców umieszczenie zbioru w AP m.st. Warszawy sprawi, „że będzie on służył tym, którzy zechcą badać i upowszechniać wiedzę o wkładzie polskich inżynierów w rozwój myśli technicznej” (M. Gryszka). Firma ABB Sp. z o.o. przekazując oryginalne negatywy dołączyła płytę DVD zawierającą 2888 plików z fotografiami fabryki inż. Szpotańskiego.

AP m.st. Warszawy zamierza wykonać, z myślą o osobach zainteresowanych historią przemysłu elektrotechnicznego, odbitki pozytywowe z otrzymanych negatywów.

A. Wajs (AP m.st. Warszawy)

5. VII KIELECKI FESTIWAL NAUKI

W dniach 15–30 września 2006 r. odbywał się w Kielcach VII Kielecki Festiwal Nauki, na którym zarówno młodzież szkolna, jak i osoby prywatne miały okazję zapoznać się z

dorobkiem naukowym kieleckich uczelni, muzeów, bibliotek, jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych. Patronat nad Festiwałem sprawował **Janusz Onyszkiewicz, Wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego**.

W VII edycji festiwalu uczestniczyło także AP w Kielcach, organizując cykl prelekcji na temat „Organizacje młodzieżowe na terenie Kielc — dokumenty w zasobie AP w Kielcach” (mgr Wojciech Grzesik) oraz wystawę „Organizacje młodzieżowe w dokumencie archiwalnym”, przygotowaną przez mgr Iwonę Pogorzelską i mgr Annę Łucak, prezentującą dokumenty źródłowe na temat różnych organizacji młodzieżowych działających od początku XIX w.

W okresie festiwalu archiwum odwiedziło około 320 osób — uczniów gimnazjów i liceów oraz osób prywatnych uczestniczących w prelekcjach i zwiedzających wystawę.

A. Smorąg (AP w Kielcach)

6. DYPLOM MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH DLA POLSKO–BRYTYJSKIEJ KOMISJI HISTORYCZNEJ

W dniu 26 września 2006 r. w Belwederze odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów Ministra Spraw Zagranicznych RP za wybitne zasługi dla promocji Polski w świecie. Wśród laureatów znalazła się Polsko–Brytyjska Komisja Historyczna do Spraw Dokumentacji Działalności Polskiego Wywiadu w II Wojnie Światowej i Jego Współdziałania z Wywiadem Brytyjskim. Została ona powołana w 2000 r. przez premierów Polski i Wielkiej Brytanii. Zadania i skład polskiej części komisji zostały określone w zarządzeniu Nr 85 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 listopada 2000 r.

Współprzewodniczącymi komisji były Daria Nałęcz oraz Tessa Stirling, a honorowym przewodniczącym jej polskiej części był Jan Nowak–Jeziorański. Obsługę i koordynację działalności komisji zapewniła Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, która jest również wydawcą dwutomowego raportu stanowiącego zwięźczone prace komisji. Książkę, zatytułowaną *Polsko–brytyjska współpraca wywiadowcza podczas II wojny światowej* (t. 1–2, Warszawa 2004–2005), można nabyć w Wydziale Wydawnictw NDAP.

Dyplom ministra jest prezentowany na stronie internetowej Archiwów Państwowych (zob. <http://www.archiwa.gov.pl/?CIDA=738>).

J. Krochmal (ZNA NDAP)

III. Z ŻYCIA ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

1. KONFERENCJE, SESJE, ZEBRANIA NAUKOWE

AAN

- 3 VII 2006 r.— na zebraniu naukowym w siedzibie archiwum dr Krzysztof Smolana przedstawił sprawozdanie z pobytu w Meksyku, połączone z informacją o organizacji, działalności i zasobie państwowych archiwów meksykańskich. Spotkanie zaszczyliła swą obecnością Monika Velarde, I sekretarz i szef Sekcji Kulturalnej Ambasady Meksyku w Polsce.
- 19 IX 2006 r. — Magdalena Wiercińska i Weronika Ściubisz podczas zebrania naukowego w siedzibie archiwum wygłosiły prelekcję na temat „Co nas zżera i draży, przed czym możemy nie zdążyć, czyli o zagrożeniach zasobu aktowego”.

AP W KALISZU

- 25 IX 2006 r. — mgr Maria Doktor, starszy archiwista kaliskiego archiwum, uczestniczyła w sympozjum poświęconym „Trosce o dziedzictwo kulturowe Kościoła”, zorganizowanym z okazji 50-lecia istnienia Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych w Lublinie.

AP W KATOWICACH

- 18 IX 2006 r. — na konferencji „Katowice w 141. rocznicę uzyskania praw miejskich” dr Zdzisław Jedynak wygłosił referat „Dzieje górnictwa na terenie Dębu i Wełnowca”. Konferencja została zorganizowana przez Muzeum Historii Katowic oraz Urząd Miasta Katowice.
- 20 IX 2006 r. — w trakcie obrad IV Konferencji Edukacji Regionalnej pt. „Osady i osiedla Katowic” w Domu Kultury w Katowicach Giszowcu pracownicy archiwum przedstawili następujące referaty: „Osady i osiedla Katowic w dokumentach Archiwum Państwowego” (mgr Roland Banduch i dr Piotr Greiner), „Wybrane katowickie osiedla koncernu spadkobierców Gieschego” (mgr Piotr Matuszek). Konferencję zorganizował Urząd Miasta Katowice oraz Bractwo Gospodarcze Związku Górnośląskiego.

AP W KRAKOWIE

- 7 IX 2006 r. — na zebraniu naukowym w siedzibie archiwum mgr Katarzyna Jaskółka wygłosiła referat pt. „Spostrzeżenia z Międzynarodowego Technicznego Stażu Archiwalnego w Paryżu”.

AP W LUBLINIE

- 19–20 IX 2006 r. — dyrektor lubelskiego archiwum dr Piotr Dymmel i mgr Józef Kus uczestniczyli w konferencji naukowej na temat „Hieronim Łopaciński — epoka — ludzie — region”, zorganizowanej przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie w ramach obchodów 100-lecia śmierci tego zasłużonego dla nauki polskiej i Lublina uczonego i bibliofila. P. Dymmel wygłosił

referat pt. „Tradycje archiwalne Lublina w czasach Hieronima Łopacińskiego”, natomiast J. Kus omówił „Materiały do biografii Hieronima Łopacińskiego w Archiwum Państwowym w Lublinie”. Referaty zostaną opublikowane w materiałach z konferencji.

AP W ŁODZI

- 29 IX 2006 r. — kustosz Adam Lajdenfrost na zebraniu naukowym łódzkiego archiwum przedstawił swój referat pt. „Majątek Ktery i jego właściciele”, który powstał w wyniku poszukiwań przeprowadzonych na potrzeby opracowania zespołu Akta majątku Ktery 1654–1839.

AP W OPOLU

- 20 VII 2006 r. — w siedzibie archiwum odbyło się zebranie naukowe, na którym przedstawiony został szkic informacyjny autorstwa Tomasza Foltyna pt. „Akta przemysłu cementowego po 1945 roku w zasobie Archiwum Państwowego w Opolu”.

AP W SUWAŁKACH

- 26 VIII 2006 r. — mgr Sławomir Filipowicz, kustosz AP w Suwałkach, w trakcie obrad sesji historycznej na temat „Rzeczpospolita Obojga Narodów”, zorganizowanej w Sejnach podczas imprezy „493. Urodziny Województwa Podlaskiego «Czas na Podlasie» — Sejny 2006”, przedstawił referat pt. „O źródłach archiwalnych do dziejów polsko–litewsko–białoruskiego pogranicza”.
- 12 IX 2006 r. — dyrektor suwalskiego archiwum Tadeusz Radziwonowicz na konferencji naukowej „Komuniści przeciw wolności — twarze władzy. Z historii Suwalszczyzny w czasach PRL-u” wygłosił referat pt. „O działaniach administracji terenowej wobec struktur wyznaniowych na terenie północnych powiatów województwa białostockiego w latach 1956–1975”. Konferencja, zorganizowana przez suwalskie archiwum we współpracy z Augustowsko–Suwalskim Towarzystwem Naukowym i Oddziałem w Białymstoku Instytutu Pamięci Narodowej, towarzyszyła otwarciu wystawy pod tym samym tytułem.

AP W SZCZECINIE

- 5 IX 2006 r. — dyrektor szczecińskiego archiwum Kazimierz Kozłowski wziął udział w Kongresie Historyków Wsi i Ruchu Ludowego w Pułtusku, przedstawiając referat pt. „Od Państwowych Nieruchomości Ziemskich do likwidacji PGR-ów na Pomorzu Zachodnim. Zarys przemian 1946–1990”.
- IX 2006 r. — na konferencji poświęconej zabytkom pomorskim dyrektor AP w Szczecinie Kazimierz Kozłowski wygłosił wykład o dziejach Pomorza. Z kolei Ewa Kulesza, zastępca wojewódzkiego konserwatora zabytków, przedstawiła najciekawsze budowle regionu. Konferencja odbyła się w Radowie Małym podczas dorocznych Spotkań Historycznych „Sydonia”.

AP M.ST. WARSZAWY

- 7–9 IX 2006 r. — pracownicy archiwum, m.in. dyrektor Ryszard Wojtkowski, wzięli udział w XIV Ogólnopolskiej Konferencji Sekcji Archiwów Instytucji Naukowych, Kulturalnych i Szkół Wyższych Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, zorganizowanej w Legnicy przy współudziale Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy. Konferencję poświęcono miejscu archiwisty w instytucji naukowej z uwzględnieniem aspektu kształtowania narastającego zasobu archiwalnego w tejże instytucji.
- 22 IX 2006 r. — Włodzimierz Bagieński z grodzkiego oddziału archiwum wygłosił na konferencji naukowej „Historyczne uwarunkowania rozwoju województwa mazowieckiego i współczesne wyzwania” w Żyrardowie referat pt. „Źródła do badań demograficznych na Mazowszu Zachodnim”. W konferencji wzięł również udział dyrektor AP m.st. Warszawy Ryszard Wojtkowski. Organizatorami konferencji były: Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego w Żyrardowie, Mazowieckie Towarzystwo Naukowe w Warszawie oraz Fundacja Ochrony Środowiska Naturalnego Miasta Żyrardowa i Okolic w Żyrardowie.
- 27 IX 2006 r. — Anna Żak z łowickiego oddziału archiwum na zebraniu naukowym w siedzibie archiwum w Warszawie wygłosiła referat pt. „Baza SUMA i jej zastosowanie w pracowniach naukowych archiwów”.

2. SZKOLENIA, KOMISJE METODYCZNE

ADM

- 14 IX 2006 r. — Krzysztof Pątek, ADM, przedstawił w warszawskim Instytucie Pamięci Narodowej w Warszawie prezentację „Mikrofilmowanie zabezpieczające i digitalizacja dokumentów archiwalnych”.
- 23 IX 2006 r. — Krzysztof Pątek, ADM, wygłosił referat pt. „Archiwizacja dokumentów archiwalnych”, poświęcony opracowywaniu dokumentów dźwiękowych i filmów, na szkoleniu na temat „Różne rodzaje dokumentacji występujące w archiwach zakładowych”, zorganizowanym w Borowicach przez Oddział Legnicki Stowarzyszenia Archiwistów Polskich.
- 23 IX 2006 r. — Krzysztof Pątek zaprezentował referat „Archiwizacja dokumentów archiwalnych”, poświęcony opracowywaniu dokumentów dźwiękowych i filmów na szkoleniu w IPN w Warszawie.
- IX 2006 r. — pracownicy ADM przygotowali i przeprowadzili zajęcia praktyczne dla słuchaczy Policealnego Studium Informacji, Archiwistyki, Księgarstwa.
- VII–X 2006 — pod okiem archiwistów warszawskiej placówki praktykę zawodową w ADM odbyła grupa studentów (5 osób) z: Uniwersytetu Warmińsko–Mazurskiego w

Olsztynie (18 IX–6 X), Akademii Podlaskiej (3–28 VII), Akademii Świętokrzyskiej (6–19 IX), Uniwersytetu Warszawskiego (VII), Wyższej Szkoły Humanistycznej w Pułtusku (IX).

AP W KATOWICACH

- 7 IX 2006 r. — Komisja Metodyczna zatwierdziła inwentarze następujących zespołów: NSDAP Kierownictwo Powiatowe w Gliwicach, Akta gminy Libiąż Mały, Akta notariusza P. Borkowskiego w Pilicy, Akta notariusza S. Górskiego w Częstochowie. Podczas posiedzenia zatwierdzono spisy zdawczo–odbiorcze 11 nowo przejętych zespołów. Komisja zajmowała się także omówieniem wskazówek metodycznych dotyczących: opracowania przechowywanych w archiwach państwowych akt do stanu prawnego nieruchomości, zasad gromadzenia i opracowania materiałów ulotnych w archiwach państwowych, zasad opracowania w archiwach państwowych materiałów sfragistycznych wytworzonych do końca XVIII w.

AP W KIELCACH

- 30 VIII, 28 IX 2006 r. — w siedzibie kieleckiego archiwum miały miejsce dwa posiedzenia Komisji Metodycznej. W trakcie pierwszego dyskutowano nad projektami wskazówek metodycznych dotyczących: akt stanu prawnego nieruchomości przechowywanych w archiwach państwowych, zasad gromadzenia i opracowania materiałów ulotnych w archiwach państwowych, zasad opracowania w archiwach państwowych materiałów sfragistycznych wytworzonych do końca XVIII w. Na drugim posiedzeniu omawiano sprawozdanie mgr Katarzyny Kubickiej, AP w Gdańsku, z kolokwium w Archiwshule w Marburgu. Ponadto *przyjęto inwentarze do zespołów: akta* notariuszy iłżeckich, PZUW Oddział Wojewódzki w Kielcach i PZUW Inspektorat w Opocznie, Dokumenty do dóbr ziemskich hipoteki powiatu koneckiego, Księga metrykalna chrztów parafii rzymskokatolickiej Goleniowy.

AP W KRAKOWIE

- III kwartał 2006 r. — w ramach działalności Gospodarstwa Pomocniczego AP w Krakowie pracownicy krakowskiej placówki przeprowadzili 3 szkolenia kancelaryjno–archiwalne dla słuchaczy: Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu (50 uczestników), Zespołu Obsługi Jednostek Oświatowych Gminy Czorsztyn (15 uczestników), Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji (15 uczestników).

AP W LESZNIE

- 21 IX 2006 r. — w siedzibie archiwum odbyło się wyjazdowe posiedzenie Komisji Metodycznej dla AP z Kalisza, Poznania i Leszna. W trakcie posiedzenia zatwierdzono zespoły archiwalne opracowane przez pracowników leszczyńskiego archiwum. Omówiono także projekty wskazówek metodycznych, dotyczące: opracowania akt stanu prawnego nieruchomości przechowywanych w archiwach

państwowych, zasad gromadzenia i opracowywania materiałów ulotnych oraz zasad opracowywania materiałów sfragistycznych.

AP W ŁODZI

- 12 IX 2006 r. — w budynku sieradzkiego archiwum odbyło się posiedzenie Komisji Metodycznej, poświęcone zatwierdzeniu metod opracowania, inwentarzy oraz wstępów do inwentarzy. W trakcie obrad przedstawiono m.in. zespół Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu z lat 1975–1990.

AP W LUBLINIE

- VII 2006 r. — zgodnie z ustaleniami Centralnej Komisji Metodycznej utworzono na forum IFAR, administrowanym przez AP w Lublinie, nowy dział poświęcony dyskusji nad projektami wskazówek metodycznych.

AP W OPOLU

- 22 VIII 2006 r. — w siedzibie archiwum zebrała się Komisja Metodyczna, która omówiła sprawozdanie Katarzyny Kubickiej z kolokwium archiwalnego „Aktuelle Anforderungen an archivische Erschließung und Findmittel” — odbyło się w dniach 9–10 maja 2006 r. w Archivschule w Marburgu, oraz przeanalizowano projekty wskazówek metodycznych dotyczących: opracowania akt stanu prawnego nieruchomości przechowywanych w archiwach państwowych, zasad gromadzenia i opracowania materiałów ulotnych w archiwach państwowych, zasad opracowania w archiwach państwowych materiałów sfragistycznych wytworzonych do końca XVIII w.

AP W SZCZECINIE

- 7 VII 2006 r. — podczas obrad Komisji Metodycznej mgr Aleksandra Karpińska przedstawiła wstęp do inwentarza zespołu archiwalnego Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy Szczecin 1948–1999, natomiast mgr Jolanta Borak omówiła informację do inwentarza zespołu archiwalnego I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Stargardzie Szczecińskim 1945–1995.
- 1 IX 2006 r. — na posiedzeniu Komisji Metodycznej przedstawiono i omówiono następujące projekty: „Wskazówki metodyczne dotyczące akt stanu prawnego nieruchomości przechowywanych w archiwach państwowych” (dr Paweł Gut), „Wskazówki metodyczne dotyczące zasad gromadzenia i opracowania materiałów ulotnych w archiwach państwowych” (mgr Maria Frankel, mgr Iga Bańkowska), „Wskazówki metodyczne dotyczące zasad opracowania w archiwach państwowych materiałów sfragistycznych wytworzonych do końca XVIII w.” (dr Paweł Gut). Ponadto dr Jan Macholak zaprezentował informacje o kolokwium archiwalnym w Marburgu oraz możliwości zastosowania rozwiązań metodycznych w archiwistyce polskiej. Informacje o zmianie przepisów w zakresie wydawania przez archiwa uwierzytelnionych kopii materiałów archiwalnych przekazali zebrany mgr Witold Mijał i dr Maciej Szukała. Ponadto zawartość materiałów archiwalnych uzyskanych z

IPN-u omówił dr Paweł Gut.

AP W TORUNIU

- III kwartał 2006 r. — dr Krzysztof Kopiński uczestniczy w pracach nad projektem prowadzonym w ramach trzyletniego, mającego na celu wspieranie głównie młodych uczonych, m.in. poprzez przyznawanie stypendiów oraz finansowanie krótkich wyjazdów naukowych, Programu MISTRZ, realizowanego przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej.
- 18 IX 2006 r. — podczas zebrania Komisji Metodycznej zatwierdzono informacje do zespołów: Powiatowy Związek Kółek Rolniczych w Radziejowie z lat 1960–1975, Powiatowy Związek Kółek Rolniczych w Rypinie z lat 1968–1975, Powiatowy Związek Kółek Rolniczych we Włocławku z lat 1960–1975 (zespoły opracował mgr Robert Górski, natomiast recenzował mgr Zbigniew Woźniak). Ponadto omówiono projekty wskazówek metodycznych dotyczących: opracowania akt stanu prawnego nieruchomości przechowywanych w archiwach państwowych, zasad gromadzenia i opracowania materiałów ulotnych w archiwach państwowych oraz zasad opracowywania w archiwach państwowych materiałów sfragistycznych wytworzonych do końca XVIII w. Zgłoszone w trakcie spotkania przekazano do Zakładu Naukowego Archiwistyki NDAP. Ponadto mgr Sławomir Pułkownik przedstawił zebranym sprawozdanie mgr Katarzyny Kubickiej, AP w Gdańsku, z prac kolokwium archiwalnego „Aktuelle Anforderungen an archiwische Erschliessung und Findmittel” w Marburgu.
- 28–29 IX 2006 r. — mgr Joanna Konkolewska–Buchholz, kierownik Pracowni Konserwacji oraz mgr Marzena Kamińska, konserwator archiwalny, przeprowadziły dla pracowników archiwów zakładowych szkolenie z zakresu profilaktyki przechowywania zasobu archiwalnego (z prezentacją multimedialną). W szkoleniu uczestniczyło około 30 archiwistów zakładowych z terenu podległego działalności archiwum.

3. WSPÓŁPRACA Z LOKALNYMI WŁADZAMI I INSTYTUCJAMI NAUKOWO–KULTURALNYMI

AAN

- 11 VIII 2006 r. — w 62. rocznicę zakończenia walk powstańczych na Ochocie zorganizowano spotkanie żołnierzy środowiska IV Obwodu AK Ochota. Z tej okazji odbyła się promocja książki Marka Stroka pt. *Bataliony „Iwo” i „Ostoja”*, której towarzyszyła wystawa fotografii w ramach projektu „Zraniona Stolica” autorstwa Mariusza Olczaka i Bartosza Nowożyckiego, pracowników Archiwum Czynu Niepodległościowego AAN. Projekt ten, realizowany przy współpracy z gazetą ogólnopolską „Dziennik”, dokumentuje zniszczenia starej zabudowy Warszawy, która stopniowo znika z mapy współczesnej Warszawy, powstałe w czasie Powstania Warszawskiego.

AGAD

- IX 2006 r. — Krajowa Rada Notarialna wydała, przy współpracy z AGAD-em, album pt. *Notariat polski. Historia i współczesność*. Okazją do przygotowania wydawnictwa była 15. rocznica uchwalenia Prawa o notariacie z dnia 14 lutego 1991 r. (DzU z 1991 r. nr 22, poz. 91), które przywróciło w Polsce wolny notariat. Pracownicy archiwum przeprowadzili kwerendę do tej publikacji; wytypowali i szczegółowo opisali 24 jednostki archiwalne, pochodzące ze zbiorów: Dokumentów pergaminowych, Dokumentów papierowych, Metryki Koronnej oraz ksiąg ziemskich i grodzkich. Stanowią one trzon ilustracji części I publikacji — opracowanej przez prof. Krzysztofa Skupieńskiego — *Notariat w Polsce do końca XVIII w.*
- 4 IX–7 X 2006 r. — w Sali Balowej archiwum otwarto wystawę, zorganizowaną przez Towarzystwo Miłośników Historii z okazji 100–lecia powstania tej instytucji.

AP W BYDGOSZCZY

- VI–X 2006 r. — w wyniku umowy o współpracy, podpisanej z Aresztem Śledczym w Bydgoszczy, więźniowie Oddziału Zewnętrznego wykonali nieodpłatnie prace remontowe na terenie archiwum, w ramach których częściowo odnowiono fasadę budynku oraz wyremontowano schody prowadzące do wejścia głównego, zabytkową bramę wjazdową, a także warsztat dozorców. Ponadto uporządkowano pomieszczenia gospodarcze przyległe do archiwum.
- 18 IX 2006 r.–21 I 2007 r. — otwarto wystawę pt. „Kanał Bydgoski”. Jej głównymi organizatorami byli Kujawsko–Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków i Archiwum Państwowe w Bydgoszczy. Na wystawie pokazano m.in. skany materiałów archiwalnych dotyczących Kanału Bydgoskiego przechowywanych w zasobie bydgoskiego archiwum. Wśród nich znalazła się typowa dokumentacja aktowa i techniczna oraz fotografie. Skany eksponowanych archiwaliów wykonano na skanerze zakupionym ze środków otrzymanych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Współautorem katalogu wystawy jest pracownik archiwum dr Marek Romaniuk.
- 21–23 IX 2006 r. — Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy zorganizowała Dni Nauki. Jedną z imprez towarzyszących była dyskusja panelowa pod hasłem „W poszukiwaniu tożsamości kulturowej Bydgoszczy”. Jako ekspert uczestniczył w niej dr Marek Romaniuk.
- 29 IX 2006 r. — uroczystie zainaugurowano działalność Muzeum Kanału Bydgoskiego. W nowo powstałym Muzeum otwarto ekspozycję pt. „Bydgoski Węzeł Wodny na zdjęciach i pocztówkach historycznych”. AP w Bydgoszczy wykonało i udostępniło na wystawę skany starych fotografii. Dyrektor archiwum mgr Eugeniusz Borodij i dr Marek Romaniuk, pracownik archiwum, wygłosili referaty podczas okolicznościowego sympozjum poświęconego zagadnieniom związanym z Kanałem Bydgoskim. Teksty wystąpień zamieszczono w okazjonalnej publikacji pt. *Bydgoski Węzeł Wodny*.

AP W KALISZU

- IX 2006 r. — mgr Kamila Korczyńska, starszy archiwista kaliskiego archiwum, przeprowadziła 2 szkolenia kancelaryjno–archiwalne dla pracowników Urzędu Gminy w Kobylej Górze i Urzędu Gminy w Sokolnikach (23 osoby).

AP W KATOWICACH

- 9 IX 2006 r. — kierownik żywieckiego oddziału archiwum mgr Bożena Husar pełniła rolę konsultanta historycznego scenariusza programu artystycznego pt. „Benefis Browaru. Tradycja i współczesność”, opowiadającego o historii browaru od roku 1852 do czasów współczesnych i jego założycielach — żywieckiej linii Habsburgów. Impreza odbyła się w Browarze w Żywcu z okazji obchodów 150–lecia jego istnienia.
- 12 IX–6 X 2006 r. — w siedzibie archiwum otwarto wystawę pt. „«Z największą brutalnością...» — Zbrodnie Wehrmachtu w Polsce wrzesień–październik 1939 r.”, przygotowaną przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej oraz Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie. Ekspozycja prezentowała dokumenty przykładowo pokazanych zbrodni, popełnionych przez żołnierzy niemieckich w okresie od 1 września do 25 października 1939 r.

AP W KIELCACH

- 17 VII 2006 r. — mgr Kazimierz Nobis przeprowadził seminarium kancelaryjno–archiwalne w Świętokrzyskiej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnych w Kielcach dla przedstawicieli organów i jednostek organizacyjnych samorządu powiatowego i gminnego.

AP W KRAKOWIE

- III kwartał 2006 r. — archiwum podjęło współpracę z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Krakowie w zakresie przygotowywania egzaminów w zawodzie technik archiwista.
- III kwartał 2006 r. — krakowskie archiwum wespół z władzami miasta i krakowskimi instytucjami kultury zaangażowało się w prace przy organizacji obchodów przypadającej w przyszłym roku 750. rocznicy lokacji miasta Krakowa. Archiwum jest współorganizatorem wystawy pt. „Kraków miasto prawa magdeburskiego”. Pracownicy archiwum przygotowali obiekty na wystawę oraz kontynuowali prace nad opracowaniem tekstów i reprodukcji do katalogu wystawy.
- III kwartał 2006 r. — pracownicy archiwum prowadzili prace nad przygotowaniem wydawnictwa z serii „Atlas historyczny miast polskich”, t. V: Małopolska, z. 1: Kraków, w których uczestniczą także: Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, Muzeum Historyczne m. Krakowa, Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie oraz Biblioteka Jagiellońska. Przedsięwzięcie jest związane z 750. rocznicą lokacji miasta Krakowa. W wydawnictwie zostaną opublikowane reprodukcje materiałów archiwalnych oraz widoki rekonstrukcji zabudowy Krakowa na przestrzeni dziejów. W pracach zespołu archiwum reprezentuje dr Kamila Follprecht. Obecnie trwają prace nad opracowaniem rekonstrukcji i sporządzeniem opisów obiektów.

- III kwartał 2006 r. — archiwum bocheńskie wspólnie z „Gazetą Krakowską” przygotowywało artykuły dotyczące historii regionu. Pracownicy archiwum udzielili informacji o kamienicach należących do osób narodowości żydowskiej do artykułu pt. „Oddać czy zatrzymać?” oraz o historii szkolnictwa bocheńskiego do artykułu pt. „Próby uruchomienia Liceum w Bochni w okresie okupacji niemieckiej”.

AP W LESZNIE

- 11 VII 2006 r. — mgr Elżbieta Olender, dyrektor archiwum, oraz kustosz mgr Barbara Ratajewska spotkały się z dyrektorem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lesznie w celu omówienia współpracy przy wydaniu publikacji „Walka o polskość w południowo-zachodniej Wielkopolsce w I połowie XX w. Wypisy tekstów źródłowych” oraz przy wystawie poświęconej tym zagadnieniom. Archiwum leszczyńskie było inicjatorem wystąpienia do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o dotację w ramach programu „Patriotyzm jutra”.
- 4–8, 26 IX 2006 r. — leszczyńskie archiwum udostępniło Muzeum Okręgowemu w Lesznie plany miasta na wystawę pt. „Miasto Leszno na mapach i planach” oraz kopie planów leszczyńskiej synagogi na potrzeby stałej ekspozycji poświęconej ludności żydowskiej w Lesznie.

AP W LUBLINIE

- 20 VII 2006 r. —rozstrzygnięto pierwszą edycję Wielkiego Konkursu Historycznego gazety „Wspólnota Powiatowa” i radzyńskiego archiwum. W jury konkursu zasiadał dr Dariusz Magier, przedstawiciel archiwum. Laureatami konkursu zostały dzieci ze Szkoły Podstawowej w Borkach za pracę „Cudze chwalicie, swego nie znacie”. Wszystkie prace wzbogaciły zbiór relacji radzyńskiej placówki.

AP W ŁODZI

- 28 VIII–1 IX 2006 r. — „Litzmannstadt Getto 1940–1944. Badania, upamiętnienie i edukacja” to seminarium zorganizowane dla historyków, muzealników, nauczycieli i studentów przez: Urząd Miasta Łodzi, łódzki oddział Instytutu Pamięci Narodowej oraz Fundację Topografia Terroru z Berlina. Podczas obrad Julian Baranowski, starszy kustosz łódzkiego archiwum, przedstawił referat pt. „Pomoc Żydom w okresie okupacji w regionie łódzkim — najnowsze badania”, przygotowany na podstawie kwerendy przeprowadzonej przez autora w ramach projektu INDEX w aktach z okresu II wojny światowej w łódzkim archiwum.
- 16 IX 2006 r. — dr Maciej Janik, zastępca dyrektora archiwum, oraz Julian Baranowski, starszy kustosz, wzięli udział w uroczystości odsłonięcia figurki św. Eufemii oraz głazu upamiętniającego powstanie podłódzkiej wsi Eufeminów w 1830 r., która odbyła się w tejże wsi.

AP W SUWAŁKACH

- 12 IX–6 X 2006 r. — otwarto wystawę pt. „Komuniści przeciw wolności — twarze

władzy. Z historii Suwalszczyzny w czasach PRL-u”, zorganizowaną przez suwalskie archiwum we współpracy z Augustowsko-Suwalskim Towarzystwem Naukowym i białostockim oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej. Na wystawie zaprezentowano wybór fotografii, druków ulotnych i kopii dokumentów z materiałów Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Suwałkach i Zarządu Wojewódzkiego ZSMP w Suwałkach. Wystawa cieszyła się dużym powodzeniem, ale wzbudziła też kontrowersje.

- 27 IX 2006 r. — podczas sesji Rady Miejskiej w Suwałkach odbyła się uroczystość wręczenia tytułu „Zasłużony dla Miasta Suwałk” suwalskiemu archiwum oraz Irenie Filipowicz, która organizowała i kierowała archiwum do 1990 r.

AP W SZCZECINIE

- 17 VII 2006 r. — Kazimierz Kozłowski, dyrektor szczecińskiej placówki, spotkał się z dyrektorem Muzeum w Stargardzie szczecińskim Andrzejem Preissem w celu omówienia współpracy w zakresie organizacji wystaw historycznych.
- 25 VII 2006 r. — przedstawiciel szczecińskiego archiwum, dyrektor Kazimierz Kozłowski, i kierownik oddziału nadzoru mgr Andrzej Jabłoński spotkali się z dyrektorem Polskiego Radia Szczecin Krzysztofem Soską w celu omówienia projektu digitalizacji nagrań dźwiękowych szczecińskiej rozgłośni.
- 19 IX 2006 r. — na Zamku Książąt Pomorskich zorganizowano dyskusję panelową na temat: „Trudna historia Pomorza Zachodniego a nowe wyzwania”. Była ona jednym z punktów programu IV Zachodniopomorskiego Festiwalu Nauki, a jej organizatorem, obok Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, było szczecińskie archiwum.
- 20 IX 2006 r. — w siedzibie archiwum zorganizowano konferencję prasową, poświęconą planowanej na połowę listopada wystawie „Polskie siły zbrojne na Zachodzie. Z kolekcji Aleksandry i Mieczysława Białkiewiczów”, przygotowaną przez AP w Szczecinie, Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych oraz Woliński Park Narodowy. W konferencji, na którą zaproszono przedstawicieli prasy, radia, telewizji oraz placówek kulturalnych i oświatowych, uczestniczyli m.in.: dr Tadeusz Krawczak, NDAP, dr Ireneusz Lewicki, dyrektor Wolińskiego Parku Narodowego, prof. Kazimierz Kozłowski, dyrektor AP w Szczecinie, który przedstawił koncepcję wystawy i jej główne cele.
- 26 IX 2006 r. — w szczecińskim Urzędzie Marszałkowskim odbyło się robocze spotkanie poświęcone organizacji Dni francuskich. Uczestniczył w nim z ramienia archiwum dr Paweł Gut. Szczecińskie archiwum przygotowuje, wspólnie z archiwum departamentu Gironde, publikację pt. „Śladami wspólnej przeszłości/Sur les traces d'un passé commun”. Jej promocja odbędzie się podczas Dni Kultury Francuskiej w listopadzie br.

AP W TORUNIU

- 21 IX 2006 r. — podczas uroczystego spotkania z prezydentem miasta Torunia

Michałem Zaleskim, które miało miejsce w Ratuszu Staromiejskim, mgr Beata Herdzin, dyrektor archiwum, została zaproszona do udziału w Radzie Programowej Muzeum Okręgowego w Toruniu w okresie 2006–2010.

AP M.ST. WARSZAWY

- 23 VII 2006 r. — w siedzibie Muzeum Ziemi Otwockiej im. Andriollego otwarto wystawę „Otwock w latach II wojny światowej”, której współorganizatorem był otwocki oddział archiwum, udostępniając 19 plakatów ze swojego zasobu.
- 20 VIII–7 XII 2006 r. — w wyniku współpracy Muzeum Woli — Oddziału Muzeum Historycznego m.st. Warszawy i AP m.st. Warszawy została przygotowana wystawa poświęcona osobie generała J. L. Sowińskiego w 175. rocznicę śmierci. Udostępnione przez archiwum materiały pochodzą z następujących zespołów: Kolekcja I map i planów Warszawy; Akta stanu cywilnego gminy warszawskiej VII cyrkułu, 1815 r.; Akta stanu cywilnego parafii rzymskokatolickiej św. Wawrzyńca Męczennika oraz św. Stanisława i Wawrzyńca w Warszawie, 1831 r.; Kancelaria notariusza J. W. Ostrowskiego oraz Kancelaria notariusza A. Engelke.
- IX 2006 r. — AP m.st. Warszawy zaangażowało się w prace przy wystawie zorganizowanej przez Towarzystwo Miłośników Historii z okazji 100-lecia powstania tej instytucji, udostępniając materiały archiwalne ze swego zasobu. Wystawę otwarto 4 września w siedzibie Archiwum Głównego Akt Dawnych.
- 5 IX–26 X 2006 r. — z okazji jubileuszu 270-lecia Domu Dziecka im. ks. G.P. Baudouina otwarto wystawę w Muzeum tegoż domu. Ekspozycja przypominała historię i działalność tej najstarszej instytucji opiekuńczej w Polsce. Pracownicy AP m.st. Warszawy włączyli się aktywnie do prac przy organizacji wystawy.
- 9 IX 2006 r. — „Idea miasta ogrodu a osiedla na szlaku kolei EKD” to tytuł wystawy, prezentującej wizerunki podwarszawskich osiedli, mających charakter miast ogrodów. Jej współorganizatorami były AP m.st. Warszawy wraz z Oddziałem Warszawskim Stowarzyszenia Architektów Polskich. Pod względem tematycznym objęła ona Włochy, Ostoję, Komorów, Podkowie Leśną, Milanówek i Brwinów. Wystawa miała na celu pokazać za pośrednictwem planów kartograficznych oraz fotografii architekturę osiedli powstających lub rozbudowujących się od 1928 r. na trasie Elektrycznej Kolei Dojazdowej. Stanowiła też kontynuację współpracy archiwum z Oddziałem Warszawskim SARP po zorganizowaniu w 2002 r. wystawy „Idea miasta ogrodu a tereny zieleni w Warszawie”.
- 15 IX 2006 r. — Hubert Domański, kierownik nidzickiej ekspozytury warszawskiego archiwum, wziął udział w realizacji dwóch sekwencji filmu o okolicach Nidzicy, kręconego przez ekipę regionalnej TV3. Pierwsza dotyczyła przebiegu granicy mazowiecko–krzyżackiej, później polsko–pruskiej, polsko–niemieckiej z lat 1343–1945 (H. Domański zaprezentował fragment odcinka granicznego w obrębie miejscowości Górowo Trząski i Piotrowice). Druga przybliżyła działania militarne w Prusach Wschodnich w latach 1914–

1915 z dokładniejszym omówieniem przebiegu bitwy pod Tannenbergiem (22–30 VIII 1914 r.). Podczas realizacji filmu ekipa zwiedziła pola bitewne pod Nidzicą oraz dwa cmentarze (pobitewne) w Orłowie i Łynie, a kierownik nidzickiego archiwum opowiedział o działaniach prowadzonych przez lokalne samorządy, szkoły, nadleśnictwa i inne placówki w zakresie urządzania i konserwacji cmentarzy wojennych, realizowane od czasu I wojny światowej do chwili obecnej.

- XI 2006 r. — „Profesor Józef Siemiradzki (1858–1933), pozytywista i geolog. Kolekcja amonitowa Muzeum Komisji Fizjograficznej Akademii Umiejętności w Krakowie w zbiorach Muzeum ING PAN w Krakowie” to tytuł wystawy, na którą warszawskie archiwum udostępniło kopie materiałów archiwalnych ze swoich zbiorów. Ekspozycję otwarto w związku z organizowanym (6–18 IX 2006 r.) w Krakowie VII Międzynarodowym Kongresem Jurajskim. Była dostępna dla zwiedzających w Muzeum Instytutu Nauk Geologicznych PAN w Krakowie (ul. Senacka 1/3), do 15 XII. Natomiast od stycznia 2007 r. będzie wystawiona w Muzeum Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego.
- 22 XI 2006 r. — odbyła się promocja III tomu „Roczników Łowickich”, przygotowanego przez Łowickie Towarzystwo Przyjaciół Nauk przy współpracy z łowickim oddziałem archiwum. Obecny tom „Roczników”, wydany przez Łowicki Ośrodek Kultury, poświęcony został zmarłemu przed dwoma laty łowickiemu historykowi, ks. dr. Zbigniewowi Skielczyńskiemu.
- IX 2006 r. — „Warszawa «Lalki» Bolesława Prusa” to tytuł wystawy, zorganizowanej przy współudziale warszawskiego archiwum w Muzeum Literatury w Warszawie, przeniesionej do Państwowego Muzeum A. S. Puszkina w Moskwie, gdzie była eksponowana od 28 IX do 2 XI.
- IX 2006 r. — AP m.st. Warszawy wniosło istotny wkład w przygotowanie albumu *Notariat polski. Historia i współczesność*, wydanego przez Krajową Radę Notarialną, który trafił do rąk zainteresowanych we wrześniu. Okazją do przygotowania wydawnictwa była 15. rocznica uchwalenia Prawa o notariacie z dnia 14 lutego 1991 r., które przywróciło w Polsce wolny notariat. Pracownicy archiwum włączyli się w prace przy zbieraniu materiałów do tej publikacji. Przeprowadzono kwerendę archiwalną, w której wyniku udostępniono kilkanaście jednostek archiwalnych, pochodzących z 12 zespołów, przede wszystkim kancelarii warszawskich dziewiętnasto– oraz dwudziestowiecznych notariuszy, w tym Jana Wincentego Bandtkie. Dokumenty zostały zaopatrzone w wyczerpujące i starannie przygotowane opisy.

4. NABYTKI I DAROWIZNY

AAN

- 29 IX 2006 r. — odbyła się uroczystość przekazania do zasobu archiwum akt Oddziału II KG AK, zgromadzonych m.in. przez Bernarda Zakrzewskiego ps. „Oskar” i Halinę Zakrzewską ps. „Beda”. Na zbiór H. i B. Zakrzewskich składają się dokumenty dotyczące pracy wywiadu i kontrwywiadu KG AK, materiały z działalności II Oddziału KG AK, bogata korespondencja oraz relacje i wspomnienia z konspiracji, a także z lat powojennych.
- III kwartał 2006 r. — do zasobu archiwum przejęto m.in. akta Zarządu Głównego Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa–Książka–Ruch”, na który składa się ponad 9 tys. teczek osobowych dziennikarzy zatrudnionych w Spółdzielni. Natomiast Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej przekazało kartoteki ewidencyjne repatriantów oraz ankiety, wykazy i księgi ewidencyjne repatriantów w układzie geograficznym według punktów repatriacyjnych na terenie kraju (około 1 k.b. akt) z tzw. I i II repatriacji, z lat 1944–1970, dzięki czemu zasób AAN może poszczycić się kompletem archiwaliów wytworzonych przez urzędy centralne (m.in. Zarząd Centralny Państwowego Urzędu Repatriacyjnego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych), związanych z przebiegiem repatriacji obywateli polskich po zakończeniu II wojny światowej. Ponadto zasób archiwum powiększył się o akta Rządowego Centrum Studiów Strategicznych z lat 1997–2006 (ponad 10 m.b.), którego zadaniem było prowadzenie na zlecenie Rady Ministrów prac służących prognozowaniu rozwoju gospodarczego i społecznego oraz zagospodarowania przestrzennego kraju.

AP W ELBLĄGU Z SIEDZIBĄ W MALBORKU

- VII 2006 r. — elbląskie archiwum przejęło materiały archiwalne Cechu Rzemiosł Różnych w Malborku z lat 1945–1975. Na nabytki w trzecim kwartale 2006 r. złożyły się ponadto dopływy do zespołów aktowych: Prokuratur Powiatowych w Braniewie i Kwidzynie oraz Sądu Powiatowego w Malborku.
- III kwartał 2006 r. — jedną ze ścian pracowni naukowej archiwum ozdobił wielkoformatowy szkic aksonometryczny przedstawiający rekonstrukcję zespołu zamkowego w Malborku, według stanu z około 1800 r. Szkic, pochodzący ze zbiorów przedwojennego Zarządu Odbudowy Zamku w Malborku (Schlossbauverwaltung Marienburg), został wykonany przez Konrada Steinbrechta w latach 90. XIX w. W 2003 r. szkic był prezentowany m.in. podczas wystawy „Conservatio pro memoria”, zorganizowanej przez Muzeum Zamkowe w Malborku.

AP W KALISZU

- 30 IX 2006 r. — do kaliskiego archiwum przekazano materiały archiwalne wytworzone przez NSZZ „Solidarność” w latach 1980–1981. Dokumenty przekazali członkowie „Solidarności” — byli pracownicy Kombinatów Budownictwa Komunalnego w Kaliszu: mgr inż. Jan Mak i mgr inż. Andrzej Grzegorek. Materiały, spontanicznie gromadzone w początkowym okresie tworzenia się związku, ukrywane przez 25 lat w drewnianej skrzyni po nabojach, posiadają unikatową wartość. Są to dokumenty Komisji Zakładowej Kombinatów Budownictwa Komunalnego w Kaliszu oraz Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Kaliszu, a także publikacje i gazetki „drugiego obiegu”, teleksy, plakaty, afisze, książki, uchwały i oświadczenia zarówno lokalne, jak i dotyczące regionów w całej Polsce. Uroczyste przekazanie dokumentów odbyło się w obecności przedstawicieli NSZZ „Solidarność” Regionu Wielkopolska Południowa, członków Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Kaliskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego, Książnicy Pedagogicznej oraz dziennikarzy PAP-u, kaliskich mediów i telewizji regionalnej. Materiały są obecnie opracowywane i ze względu na swoją wartość staną się wkrótce cennym źródłem informacji dla wielu ośrodków i badaczy „Solidarności” w Polsce.

AP W KATOWICACH

- III kwartał 2006 r. — zasób archiwum powiększył się o materiały do następujących zespołów akt: Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Brzezinach Śląskich z lat 1961–1973, Prezydium Miejskiej Rady Narodowej Osiedla Dąbrówka Wielka z lat 1961–1972, Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Brzozowicach–Kamieniu z lat 1957–1972, Urząd Miejski w Brzezinach Śląskich z lat 1974–1975, Urząd Miejski w Piekarach Śląskich z lat 1973–1975, Komisje wyborcze do przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu RP w województwie śląskim z 2005 r., Powszechna Kasa Oszczędności Oddział w Sosnowcu z lat 1977–1979, Powszechna Kasa Oszczędności Oddział w Będzinie z lat 1961–1979, Narodowy Bank Polski Oddział w Chorzowie z lat 1968–1989, Bank Śląski w Katowicach S.A. Oddział w Chorzowie z lat 1988–1992, Narodowy Bank Polski Oddział w Świętochłowicach z lat 1965–1988, Bank Śląski w Katowicach S.A. Oddział w Świętochłowicach z 1992 r., Przedsiębiorstwo Projektowania, Dostaw i Realizacji Obiektów Ochrony Powietrza OPAM w Katowicach z lat 1967–1998, Tarnogórska Fabryka Urządzeń Górniczych TAGOR w Tarnowskich Górach z lat 1953–1995, Komisje wyborcze do przeprowadzenia wyborów Prezydenta RP w województwie śląskim z 2005 r., Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach z lat 1974–1990, Sąd Grodzki w Będzinie z lat 1937–1950, Sąd Obywatelski w Grodźcu z lat 1948–1954, Sąd Pokoju w Będzinie z lat 1917 i 1926, Sąd Powiatowy w Będzinie z lat 1951–1955, Sąd Grodzki w Czeladzi z lat 1933–1954, Sąd Powiatowy w Czeladzi z lat 1951–1954, Śląskie Zakłady Mechaniczno–Optyczne OPTA w Katowicach z lat 1945–2000 [2001],

Technikum Mechaniczne w Chorzowie z lat 1934–1953, Liceum Mechaniczne przy Chorzowskiej Wytwórni Konstrukcji Stalowych w Chorzowie z lat 1947–1951, Państwowa Szkoła Przemysłowa i Gimnazjum Przemysłowe Chorzowskiej Wytwórni Konstrukcji Stalowych w Chorzowie z lat 1946–1953, Powszechna Kasa Oszczędności Oddział w Siemianowicach z lat 1957–1980, Powszechna Kasa Oszczędności Oddział w Bytomiu z lat 1963–1980, Powszechna Kasa Oszczędności Oddział w Chorzowie z lat 1953–1977, Komitet ds. Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja” Rozgłośnia Katowicka w Katowicach z lat 1960–1970.

AP W KIELCACH

- III kwartał 2006 r. — zasób archiwum wzbogacił się o nowe zespoły akt: Zakłady Zbożowo–Młynarskie PZZ w Kielcach z lat 1946–2002 (767 j.a.; 12,30 m.b.).

AP W LESZNIE

- VII–IX 2006 r. — przejęto do zasobu archiwum m.in. następujące zespoły akt: Leszczyńskie Przedsiębiorstwo Budowlane z lat 1950–2000, Dom Pomocy Społecznej w Pakówce z lat 1952–1985, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Lesznie z lat 1950–1984, Notariusz Dąbrowski — Leszno z lat 1924–1933, Notariusz Kazimierz Gutsche — Leszno z lat 1926–1933, Notariusz Wojciech Wojdon — Leszno z lat 1934–1939, Notariusz Stanisław Wyżykowski — Leszno z lat 1925–1939.

AP W LUBLINIE

- Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 lipca 1986 r. zamknięto z urzędu, z dniem 1 stycznia 1989 r., księgi wieczyste dawne, niezawierające w działach, odpowiadających działom drugiemu, trzeciemu i czwartemu obecnej księgi, wpisów dokonanych po 31 grudnia 1946 r. Wykonując to rozporządzenie Sąd Rejonowy w Lublinie przekazał do zasobu AP w Lublinie 1344 ksiąg wieczystych „ukazowych”, (24, 45 m.b). Są to księgi z XIX–XX w. (do 1947 r.), natomiast dokumenty składane do ksiąg sięgają chronologicznie wstecz do 1790 r. Terytorialnie obejmują Lublin i takie miejscowości, jak m.in.: Antoniów, Bełżyce, Biskupice, Biskupie, Borzechów, Bychawa, Bychawka, Bystrzejowice, Bystrzyca, Chałęż, Chmiel, Ciechanki, Czerniejów, Ćmiłów, Dąbrowica, Dębina, Długie, Dominów, Gałęzów, Gielczew, Głusk, Janowice, Jastków, Jawidz, Konopnica, Krasienin, Krzczonów, Krzesimów, Łęczna, Łuszczów, Moszna, Nadrybie, Niemce, Olszanka, Piaski, Piotrków, Piotrowin, Płuszczyce, Prawiedniki, Puchaczów, Radawiec, Spiczyn, Stoczek, Świdnik, Tomaszowice, Trębaczów, Trzeszkowice, Wierzchowiska, Wojciechów, Wola Gałęzowska, Wola Niemiecka, Wola Piasecka, Wysokie, Zadębie, Zawadów Stary, Zemborzyce, Żabia Wola, Żuków.

AP W SZCZECINIE

- 3 VII 2006 r. — Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie przekazał do archiwum dwie książki: *Verzeichnis der Höhenholzen im Stadtkreise Stettin* i *Amtsblatt der Preussischen Regierung zu Köslin* z lat 30. XX w., które znajdowały się w podręcznym księgozborze ofiarodawcy, odnoszące się do dziejów Pomorza Zachodniego.
- 14 VII 2006 r. — w siedzibie szczecińskiego archiwum odbyło się robocze spotkanie z Ludwikiem Piosickim — znanym artystą malarzem ze Szczecina, autorem kilkuset ekslibrisów osób i instytucji pomorskich — który zamierza przekazać do archiwum swój zbiór ekslibrisów. Obecnie uzyskano ich kopie w postaci elektronicznej.
- 6 IX 2006 r. — archiwum kupiło od osoby prywatnej spisane wspomnienia pracowników Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego, a także mapę z 1942 r. Westermanns Generalkarten.

5. POPULARYZACJA ZASOBU

ADM

- 10 VIII, 1 i 7 IX 2006 r. — pracownicy warszawskiej placówki zapoznali z działalnością archiwum, pracami przy porządkowaniu zasobu, sposobem jego przechowywania oraz opracowywania w systemie informatycznym (baza ZEUS) przedstawiciele następujących instytucji: Muzeum Sportu i Turystyki (2 osoby), Archiwum Urzędu m.st. Warszawy (1 osoba), Filmoteka Narodowa (4 osoby).

AP W KATOWICACH

- 9 IX 2006 r. — zostało otwarte Muzeum Browaru Żywiec. W jednej z sal muzealnych wystawiono kopie materiałów przechowywanych w żywieckim oddziale archiwum, m.in. projekty architekta Karola Pietschki: plan sytuacyjny Browaru w Żywcu z 1890 r., plany suszarni słodu z 1874 r., bednarni z 1865 r. oraz bramy wjazdowej Browaru na Pawlusiu z 1867 r.
- 28 IX 2006 r. — w oddziale archiwum w Żywcu jego kierownik mgr Bożena Husar przeprowadziła lekcję dla uczniów klasy IIa Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Żywcu na temat „II Wojna Światowa w świetle dokumentów archiwalnych — działalność Armii Krajowej na Żywiecczyźnie (prasa podziemna i działacze konspiracyjni)”.

AP W KIELCACH

- IX 2006 r. — pracownicy kieleckiego archiwum przeprowadzili zajęcia popularyzatorskie o zasobie archiwum i zasadach korzystania z archiwaliów dla koła historycznego z VI LO im. J. Słowackiego w Kielcach, w których uczestniczyło 20 osób.

AP W KRAKOWIE

- 26 IX 2006 r. — mgr Joanna Potasz, kierownik oddziału bocheńskiego, wygłosiła referat pt.: „Materiały do dziejów regionu bocheńskiego i Europy z lat 1900–1945” w Urzędzie Miejskim w Bochni dla przedstawicieli szkół z Hiszpanii, Niemiec i Wielkiej Brytanii, biorących udział w programie Socrates Comenius.
- VI–IX 2006 r. — miała miejsce wystawa „Historia żydów bocheńskich”, przygotowana przez bocheński oddział archiwum z okazji uroczystości odsłonięcia pomnika ku czci ofiar Holokaustu. Materiały archiwalne poświęcone losom żydowskich rodzin zostały zaprezentowane w Urzędzie Miejskim Bochni.
- VII–IX 2006 r. — w siedzibie archiwum otwarto wystawę pt. „Krakowiaci i górale”. Na ekspozycji zaprezentowano kolorowe skany materiałów ikonograficznych o tematyce folklorystycznej z przełomu XIX i XX w.

AP W LESZNIU

- 22 VIII 2006 r. — mgr Elżbieta Olender, dyrektor archiwum, wzięła udział w promocji *Kompendium regionalnego ziemi śmigiełskiej*, w którym zamieściła własny artykuł pt. *Materiały archiwalne do dziejów Śmigła w Archiwum Państwowym w Lesznie*. Publikacja adresowana jest szczególnie do uczniów i nauczycieli z rejonu Śmigła.
- 22 IX 2006 r. — w leszczyńskim archiwum otwarto wystawę „Epoka napoleońska w południowo–zachodniej Wielkopolsce w świetle dokumentów przechowywanych w Archiwum Państwowym w Lesznie”. Wystawa została zorganizowana przez AP w Lesznie oraz Pracownię Terenową w Trzebinach Rejonowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Poznaniu w ramach XIV Europejskich Dni Dziedzictwa. Ekspozycja cieszyła się sporym zainteresowaniem zarówno ze strony władz miasta, jak i jego mieszkańców.

AP W LUBLINIE

- 17–21 IX 2006 r. — archiwum uczestniczyło w Lubelskim Festiwalu Nauki 2006, odbywającym się pod hasłem „Archiwa skarbnicą pamięci i informacji”, przygotowując wystawę pod takim samym tytułem. Pokazano na niej ponad 170 eksponatów, zgrupowanych według kategorii aktotwórców. Wystawie towarzyszył wydany ilustrowany katalog (*Archiwa skarbnicą wiedzy i informacji. Przewodnik po wystawie zorganizowanej w Archiwum Państwowym w Lublinie wrzesień–grudzień 2006*, Lublin 2006, ss. 63), zawierający pełne dane o prezentowanych archiwaliach i zespołach archiwalnych. W uroczystości otwarcia ekspozycji uczestniczyli m.in. przedstawiciele władz Lublina. W czasie festiwalu wystawę zwiedzały głównie grupy młodzieży szkolnej, później natomiast zainteresowali się nią studenci (od X).
- VII 2006 r. — pracownicy oddziału kraśnickiego AP w Lublinie we współpracy z Miejską

Biblioteką Publiczną w Kraśniku przygotowali i przeprowadzili warsztaty genealogiczne połączone z prelekcjami na temat historii, organizacji i działalności archiwum dla grup młodzieży.

- 25 VII 2006 r. — w audycji radiowej przygotowanej przez Radio Lublin wziął udział kierownik oddziału radzyńskiego archiwum, omawiając zasób oddziału oraz jego kulturalno–naukową i informacyjną rolę oraz zadania w środowisku lokalnym.

AP W ŁODZI

- 11 IX 2006 r. — w budynku AP w Łodzi (al. Kościuszki 121) oddano do użytku nowe pomieszczenie pracowni naukowej. Dzięki temu zwiększyła się ilość miejsc dla wzrastającej liczby osób odwiedzających pracownię. Znaczej poprawie uległy również warunki udostępniania i korzystania z materiałów archiwalnych. W przyszłym roku planowana jest dalsza modernizacja pracowni.

AP W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM

- 19 VII 2006 r. — przy licznych udziale posłów i radnych piotrkowskich w Sali Kolumnowej Sejmu otwarto wystawę promującą miasto pt. „Piotrków w dziejach parlamentaryzmu polskiego”, której organizatorami były AP w Piotrkowie Trybunalskim oraz Muzeum w Piotrkowie Trybunalskim. Na ekspozycji zaprezentowano dokumenty i druki sejmowe, najstarsze widoki i plany miasta Piotrkowa, a także wizerunek Matki Bożej Trybunalskiej, koronowany 26 V przez papieża Benedykta XVI. Zgodnie z decyzją parlamentu Matka Boża Trybunalska stanie się patronką polskich posłów, senatorów i pracowników wymiaru sprawiedliwości.

AP W PŁOCKU

- 1 IX 2006 r. — w ramach obchodów Dni Dziedzictwa Europejskiego w siedzibie archiwum została otwarta wystawa pt. „Płock w dokumencie archiwalnym”, która była częścią projektu internetowego „Miasto w dokumencie archiwalnym”, realizowanego przez Naczelną Dyрекję Archiwów Państwowych oraz Naukową Akademię Sieć Komputerową (www.polska.pl). Przy realizacji projektu i wystawy wykorzystano najstarsze zachowane w oryginale dokumenty związane z historią miasta, począwszy od aktu lokacji z 1237 r., przez fundację murów miejskich przez króla Kazimierza Wielkiego z 1353 r., aż po relacje z najazdu bolszewickiego z 1920 r. Ogółem na wystawie pokazano 45 dokumentów, opatrzonych komentarzami przybliżającymi zwiedzającym realia czasów, w których powstały. Ekspozycję zwiedziły nie tylko osoby prywatne — dla szkół przygotowano lekcje archiwalne, poszerzające wiedzę uczniów o ich mieście, oraz dokumenty pochodzące z różnych epok, począwszy od średniowiecznych pergaminów z pieczęciami, aż po maszynopisy z dwudziestolecia międzywojennego. We wrześniu wystawę w ramach projektu Ewy Piórkowskiej odwiedziło 8 grup młodzieży szkolnej ze wszystkich poziomów edukacji. Projekt został zrealizowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół AP w Płocku i dotowany był — w ramach realizacji zadania publicznego — przez

Urząd Miasta Płocka.

AP W SZCZECINIE

- 18 XIII 2006 r. — dr Paweł Gut, pracownik archiwum, wziął udział w programie radiowym poświęconym posądzonej o czary i spalonej na stosie w XVII w. Sydonii von Borck i pomorskim czarownicom. Omówił źródła archiwalne poświęcone temu zagadnieniu z zasobu szczecińskiego archiwum.

AP M.ST. WARSZAWY

- 11–13 VII 2006 r. — przy współpracy warszawskiego archiwum, które udostępniło fotografie i materiały kartograficzne, powstał film o Warszawie pt. Zniszczenie i odbudowa Starego Miasta w Warszawie. Film, zrealizowany przez ekipę telewizji japońskiej na zlecenie UNESCO, na którego liście zabytków figuruje warszawska starówka, będzie umieszczony również na stronie internetowej UNESCO.

6. NOWOŚCI WYDAWNICZE

- **25 lat działalności Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie 1979–2004, S. Milewski, Warszawa 2006, ss. 187, 1 nlb., ISBN 83–89115–61–1, cena 30,00 zł.** Książka, opublikowana z okazji 25-lecia działalności Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie, ma na celu przedstawienie działalności i dorobku instytucji polonijnych zrzeszonych w tej organizacji i działających za granicą. Publikacja zawiera opisy kolejnych sesji — ich części organizacyjnej i naukowej, Statut Stałej Konferencji, krótkie opisy instytucji członkowskich, indeksy uczestników sesji, a także omówienie najważniejszych zagadnień oraz program na przyszłość. Wydawnictwo przedstawia rolę i znaczenie polskich instytucji dbających o zachowanie znajdującego się na obczyźnie polskiego dorobku naukowego oraz ich wkład w promocję kultury polskiej za granicą. Archiwum Stałej Konferencji mieści się w Muzeum Polskim w Rapperswilu w Szwajcarii.
- **Archiwum Państwowe w Lesznie. Informator o zasobie archiwalnym, oprac. B. Ratajewska, M. Kapała, Warszawa 2005, ss. 382, ilustr., ISBN 83–89115–50–6, cena 35,00 zł.** W informatorze przedstawiono zasób archiwum oraz charakterystykę jego zawartości. Zasób usystematyzowano w 14 rozdziałach, które zostały podzielone na podrozdziały tematyczne lub na części chronologiczne omawiające akta sprzed oraz po 1945 r. Ponadto zostały opisane takie zespoły, jak: akta administracji państwowej i samorządowej, instytucji ochrony sprawiedliwości, instytucji wyznaniowych, akta urzędów stanu cywilnego, instytucji gospodarczych, finansowych, spółdzielczych, stowarzyszeń i związków zawodowych, partii politycznych, instytucji kultury, nauki i oświaty, instytucji ochrony zdrowia, zbiory prywatne. Rozbudowane opisy zawartości zespołów mają dużą wartość informacyjną dla użytkowników publikacji.

7. WIZYTY

AAN, AGAD

- 4–13 IX 2006 r. — dwie archivistki z Litwy (Halina Szymanel i Inga Bumażnikowa) prowadziły badania w AGAD i AAN w ramach wymiany bezdewizowej.

AP W KALISZU

- IX 2006 r. — w siedzibie archiwum gościł mgr Marek Drużka. Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi zwiedzał wystawę „Propaganda w PRL-u”. Podczas wizyty bardzo pozytywnie wyrażał się o popularyzacji źródeł do dziejów najnowszych oraz o organizacji archiwum w nowej, nowoczesnej siedzibie.
- 25 IX 2006 r. — kaliskie archiwum odwiedziło 30 członków Ostrowskiego Towarzystwa Genealogicznego. Goście zwiedzili wystawę „Propaganda w PRL-u”, a ponadto wysłuchali wykładu o działalności i funkcji archiwum państwowego jako urzędu wiary publicznej, zapoznali się z zasadami korzystania z pracowni naukowej oraz możliwościami przyszłej współpracy.

AP W ŁODZI

- 18 VII 2006 r. — w łódzkim archiwum gościła 10-osobowa grupa byłych uczniów dawnego Gimnazjum Męskiego Niemieckiego Stowarzyszenia Gimnazjalnego w Łodzi, mieszczącego się przy al. Kościuszki 65 w Łodzi, która przybyła z Niemiec w odwiedziny do rodzinnego miasta. Dr Maciej Janik, zastępca dyrektora łódzkiego archiwum, zapoznał uczestników wycieczki z zasobem i działalnością archiwum. Szczególną uwagę zwrócił na materiały archiwalne dotyczące historii Gimnazjum. Prelekcja połączona była z pokazem akt oraz druków dotyczących szkoły przechowywanych w bibliotece archiwum.

A.G. Dąbrowski (AAN), E. Podgórska (ADM), H. Wajs (AGAD), E. Borodij (AP w Bydgoszczy), A. Wełniak (AP w Elblągu z siedzibą w Malborku), K. Kubiak (AP w Kaliszu), S. Korba (AP w Katowicach), A. Smorąg (AP w Kielcach), M. Andrasz-Mrozek (AP w Krakowie), B. Ratajewska (AP w Lesznie), K. Kołodziejczyk, J. Kus, D. Magier, R. Magryś, E. Wierzbicka (AP w Lublinie), A. Drakoniewicz (AP w Łodzi), J. Kornek (AP w Opolu), K. Łapiński (AP w Piotrkowie Trybunalskim), L. Franciszkiewicz (AP w Płocku), T. Radziwonowicz (AP w Suwałkach), M. Frankel (AP w Szczecinie), B. Herdzin (AP w Toruniu), A. Wajs (AP m.st. Warszawy)

IV. NOWOŚCI PRAWNE

1. NOWOŚCI PRAWNE

- W Dzienniku Ustaw Nr 170 z 2006 r., pod poz. 1217, została ogłoszona ustawa z dnia 24 sierpnia 2006 r. o państwowym zasobie kadrowym i wysokich stanowiskach państwowych, która w art. 31 wprowadziła kolejną zmianę w ustawie o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Zmiany dotyczą art. 18 ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Ustawa weszła w życie 27 października 2006 r.

S. Cimaszewski (Dział Obsługi Prawnej NDAP)

V. SPRAWY KADROWE

1. ZMIANA NA STANOWISKU NACZELNEGO DYREKTORA ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

Z dniem 26 września 2006 r. Prezes Rady Ministrów odwołał ze stanowiska Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych doc. dr hab. Darię Nałęcz, która pełniła tę funkcję od 1996 r.

Z dniem 26 września 2006 r. powołał na stanowisko Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych dr. Sławomira Radonia, wyłonionego na to stanowisko w drodze konkursu.

M. Podsiadły (Wydział Kadr i Zatrudnienia NDAP)